

We Lwowie, dnia 30. października 1908.

Sprawozdanie

Komisji prawniczej co do wniosku posła Jana Kiweluka i tow. o utworzenie Sądu powiatowego w Uściu zielonem, tudzież co do petycyi Zwierzchności gminnej w Uściu zielonem w tej samej sprawie.

Wysoki Sejmie!

Uzasadnienie wniosku posła Kiweluka i tow. opiewa, jak następuje:

Powiat sądowy Monasterzyska jest tak wielki, że już od dawna zaistniała potrzeba podzielenia go i o ile to było możliwe, przeprowadzono to na razie w ten sposób, że już od całego szeregu lat wyjeżdża sędzia z c. k. monasterzyskiego Sądu powiatowego co dwa tygodnie na t. zw. roki sądowe do Uścia zielonego.

Jednak nawał spraw do przeprowadzenia na tych rokach bywa z reguły tak wielki, że mimo nadludzkiej wprost pracy, urzędującemu na rokach sędziemu, nie udaje się spraw wyczerpać i musi powoływać ludzi na termina do Monasterzysk. A to naraża miejscową ludność Uścia zielonego i jego najbliższej okolicy na kosztą i stratę czasu.

Ze względu na to, że najbliższy c. k. Sąd oddalony jest od Uścia zielonego o 23 km., ze względu na to, że okolica Uścia zielonego jest gęsto zaludniona, bo 14 najbliższych wsi oddalonych najwyżej 9 klm., ma ludność 16.000 głów, że Uście zielone tworzy handlowe centrum dla wszystkich tych wsi, które teraz należą do monasterzyskiego powiatu sądowego, że wskutek ożywionego ruchu handlowego w Uściu zielonem, powstaje tutaj wiele sporów i spraw, które wymagają sądowego załatwienia — okazuje się rzeczą konieczną bezzwłoczne kreowanie Sądu powiatowego w Uściu zielonem. Ale oprócz tych gmin, jakie teraz należą do sądowego powiatu Monasterzyska w najbliższym sąsiedztwie Uścia zielonego, są gminy powiatów sądowych Tłumacz, Tyśmienica, Halicz, Podhajce, które zupełnie sztucznie i dowolnie dołączone do nazwanych powiatów sądowych, bo tak swem geograficznym poło-

żeniem jak i handlowymi stosunkami wchodzą w handlową sferę Uścia zielonego — w Uściu zielonym zawierają rozmaite prawne interesa i z tego powodu Uście zielone okazuje się naturalnie najodpowiedniejszym i najdogodniejszym forum, gdzie te interesa i ich prawne skutki powinny znajdować swoją prawną ochronę i zabezpieczenie w drodze sądowej.

Z tych powodów w interesie ludności leży konieczna potrzeba kreowania w Uściu zielonym Sądu powiatowego i utworzenia nowego powiatu sądowego z następujących gmin:

I. Z powiatu sądowego Monasterzyska: 1) Uście zielone, 2) Międzygórze, 3) Trościańce, 4) Jarczów, 5) Baranów, 6) Krosiejów, 7) Zadarów, 8) Komarówka, 9) Łazarówka, 10) Niskołyzy, 11) Bobrowniki, 12) Lackie, 13) Łąka.

II. Z powiatu sądowego Tłumacz: 1) Petryłów, 2) Nowosiółka, 3) Lipa, 4) Bokówna.

III. Z powiatu sądowego Tyśmienica 1) Dołhe, 2) Strychańce, 3) Rożnów, 4) Pobrzeże.

IV. Z powiatu sądowego Halicz: 1) Jezioro, 2) Tumierz, 3) Delejów, 4) Byszów, 5) Kończaki nowe, 6) Kończaki stare, 7) Łany, 8) Maryampol, 9) Wołczków.

V. Z powiatu sądowego Podhajce: 1) Toustobaby, 2) Korzowa, 3) Horożanka.

Razem 33 gmin należy wyłączyć z obecnych powiatów sądowych i utworzyć nowy powiat sądowy Uście zielone, który tworzyłby koło.

Do tego samego celu zmierza petycja gminy Uście zielone.

Rzecz ta była przed laty przedmiotem dochodzeń Wydziału krajowego.

C. k. Prezydium wyższego Sądu krajowego we Lwowie w odezwach z 1. marca 1898 l. 30.036 i z 26. grudnia 1905 l. 23.635 oświadczyło się w tej sprawie odmownie z powodu, że c. k. Ministerstwo sprawiedliwości reskryptem z 14. listopada 1896 l. s. 23355 oznajmiło, iż nie ma zamiaru kreować w Galicyi wschodniej nowych sądów.

Komisya prawnicza z uwagi, że od r. 1896 mogła zajść zmiana w zamiarach i zapatrywaniach c. k. Ministerstwa i z uwagi, że w żadnym wypadku na podobną ogólną zasadę godzićby się nie można — wyraża zdanie, że w sprawie tej należy podjąć i przeprowadzić wyczerpujące dochodzenia, a to tem bardziej, że podane we wniosku okoliczności zasługują na zbadanie, a fakt urządzania sądów w Uściu zielonym zdaje się przemawiać za potrzebą utworzenia tamże osobnego Sądu. Zauważyć należy, że gmina Uście zielone jest skłonna za miernem wynagrodzeniem odstąpić na pomieszczenie c. k. sądu budynek, a względnie takowy zakupić lub wybudować, a nadto ofiaruje 10 sągów drzewa rocznie przez lat 6 na opał budynków sądowych.

Komisya prawnicza wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek p. Jana Kiweluka i tow. oraz petycję Zwierzchności gminnej w Uściu zielonym o kreowanie tamże Sądu powiatowego odstępuje się Wydziałowi krajowemu do dalszego badania i zdania sprawy.

Przewodniczący:

Maiss.

Sprawozdawca:

Tertil.